

Ứng dụng CNTT trong giảng dạy phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6 ở trường THCS

MỤC LỤC

I. Đặt vấn đề	Trang 2
II. Lí do chọn đề tài	Trang 2
III. Cơ sở lí luận	Trang 2
1. Mục tiêu của môn Âm nhạc	Trang 2
2. Nội dung của bộ môn âm nhạc lớp 6	Trang 3
3. Ý nghĩa và nhiệm vụ của phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6	Trang 3
4. Phương pháp dạy học âm nhạc thường thức lớp 6	Trang 4
5. Phương tiện và đồ dùng dạy học cho phân môn ÂNTT lớp 6	Trang 4
IV. Cơ sở thực tiễn	Trang 4
1. Kết quả học tập khi chưa áp dụng CNTT:	Trang 4
2. Sự cần thiết của ứng dụng CNTT trong dạy học, thực hiện đổi mới phương pháp giáo dục:	Trang 4
V. Những thuận lợi và khó khăn	Trang 5
1. Thuận lợi	Trang 5
2. Khó khăn	Trang 5
VI. Thực nghiệm và kết quả	Trang 6
VII. Kết luận và những đề xuất kiến nghị	Trang 14

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Âm nhạc di dưỡng tâm hồn con người.

(Khổng Tử)

Âm nhạc là một loại hình nghệ thuật mang tính trừu tượng, nó phản ánh hiện thực khách quan và có sức truyền cảm phong phú. Thông qua các giờ học âm nhạc giúp các em những tình cảm đạo đức trong sáng những phẩm chất tốt đẹp giúp các em cảm thụ được những cái hay cái đẹp của âm thanh qua các bài hát bài tập đọc nhạc, bài âm nhạc thường thức các em được học. Làm phong phú đời sống tam hồn tình cảm của trẻ cung cấp cho các em những kiến thức cơ bản về âm nhạc. Đồng thời góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện trong nhà trường THCS

Âm nhạc là nghệ thuật của âm thanh, gồm giọng hát và âm thanh của các loại nhạc cụ. Việc đổi mới phương pháp giáo dục nhằm tích cực hoá quá trình học tập của học sinh; để thực hiện được điều này, ngoài sự nghiên cứu về phương pháp truyền giảng, phương pháp tổ chức lớp học thì giáo viên còn phải nghiên cứu sử dụng các thiết bị công nghệ, các phần mềm hỗ trợ dạy học để ứng dụng. Công nghệ thông tin (CNTT) trong trường học được đẩy mạnh ứng dụng trong nhiều năm qua đã từng bước nâng cao chất lượng dạy học, tích cực thực hiện đổi mới phương pháp giáo dục.

II. LÝ DO CHỌN ĐỀ TÀI:

Trong âm nhạc có rất nhiều phân môn, mỗi phân môn là một đặc thù riêng. Về học hát và tập đọc nhạc thì đã có các thiết bị dạy học đi kèm như đàn Oorgan, đài đĩa nhạc, băng phụ. Nhưng còn dạy nhạc lí và âm nhạc thường thức thì giáo viên âm nhạc đều dạy “chay” giờ học khô cứng học sinh không hứng thú lớp học buồn tẻ, vì thế ứng dụng CNTT vào việc dạy nhạc lí và âm nhạc thường thức là rất quan trọng trong việc gây hứng thú cho học sinh tạo một giờ học sôi nổi, học sinh có thể thuộc bài ngay trên lớp. Vì lí do đó, nên tôi chọn đề tài viết trong sáng kiến kinh nghiệm này là:

III. CƠ SỞ LÝ LUẬN

1. Mục tiêu của môn âm nhạc:

- Chương trình THCS môn âm nhạc được Bộ GD và ĐT ban hành quy trình mục tiêu như sau:

Ứng dụng CNTT trong giảng dạy phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6 ở trường THCS

+ Hình thành và phát triển năng lực và cảm thụ Âm nhạc của HS góp phần giáo dục toàn diện hài hoà nhân cách.

+ Khích lệ HS hăng hái tham gia hoạt động âm nhạc làm cho đời sống tinh thần phong phú, lành mạnh tạo điều kiện cho các em bộc lộ và phát triển năng khiếu.

+ Mở rộng hiểu biết về truyền thống âm nhạc Việt Nam và tinh hoa âm nhạc thế giới góp phần bồi dưỡng đạo đức, trí tuệ, tạo không khí vui tươi lành mạnh.

2. Nội dung của bộ môn âm nhạc lớp 6

a. Môn Âm nhạc gồm có ba phân môn:

- Học hát.
- Tập đọc nhạc- nhạc lý.
- Âm nhạc thường thức.

b. Nội dung cơ bản của phân môn Âm nhạc thường thức:

Phân môn Âm nhạc thường thức là một trong ba phân môn của môn học Âm nhạc lớp 6, có 4 dạng bài là:

- Giới thiệu nhạc cụ.
- Giới thiệu các hình thức biểu diễn.
- Giới thiệu tác giả, tác phẩm.
- Tìm hiểu về dân ca thuộc các vùng miền

Những dạng bài trên có đặc điểm và tính chất khác nhau, do đó mỗi dạng bài nên theo một qui trình dạy học riêng. Mỗi nội dung Âm nhạc thường thức đã chứa đựng tính văn hoá âm nhạc (thường thức, đánh giá, nghe-xem ca nhạc, thi hiểu âm nhạc, tham gia và hưởng ứng các hoạt động âm nhạc, những kiến thức sơ giản về âm nhạc) Dạy tốt mỗi nội dung của phân môn Âm nhạc thường thức chính là góp phần vào việc hình thành trình độ văn hoá âm nhạc nhất định cho HS theo như mục tiêu môn học đề ra.

3. Ý nghĩa và nhiệm vụ của phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6

a. Ý nghĩa:

- Giúp cho HS có thêm những hiểu biết về nghệ thuật âm nhạc, tác dụng của âm nhạc đối với đời sống...
- HS cảm thụ âm nhạc, nâng cao năng lực xác định trách nhiệm trong việc xây dựng một nền văn hoá tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc.

Ứng dụng CNTT trong giảng dạy phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6 ở trường THCS

b. Nhiệm vụ:

- Dạy học ÂNTT phải đem tới cho HS những kiến thức âm nhạc dễ hiểu, phổ thông, nhưng không đơn thuần bằng sự thuyết giảng mà HS phải được nghe và nhìn cụ thể.
- Dạy học ÂNTT phải chuyển tải được tất cả những nội dung được quy định trong chương trình dạy học.

4. Phương pháp dạy học âm nhạc thường thức lớp 6

Từ những dạng bài trên yêu cầu GV vận dụng những phương pháp dạy học sau :

- Giới thiệu tác giả, tác phẩm: Giới thiệu về thân thế và sự nghiệp nhạc sĩ, xem hình ảnh, nghe trích đoạn, nghe tác phẩm tiêu biểu...
- Bài viết trong phân môn ÂNTT: giúp các em sử dụng đúng thuật ngữ âm nhạc, thuyết trình luôn minh họa bằng âm nhạc. Ví dụ nói về bài hát dân ca: phải cho nghe minh họa một bài hát nào đó...

5. Phương tiện và đồ dùng dạy học cho phân môn ÂNTT lớp 6

Để dạy học tốt nội dung ÂNTT cần có những phương tiện và đồ dùng dạy học như:

- Tranh ảnh.
- Băng, đĩa nhạc.
- Nhạc cụ.
- Các tư liệu tham khảo...
- Phần mềm MS Power Point, máy vi tính, máy chiếu

IV. CƠ SỞ THỰC TIỄN:

1. Kết quả học tập khi chưa áp dụng CNTT:

Thời gian trước đây mặc dù đó sử dụng nhiều phương pháp và phương tiện trong dạy ÂNTT nhưng kết quả cho thấy đa số HS muốn học phần giới thiệu về nhạc sĩ không nhiều, không thích nghe những tác phẩm của họ. Không thích bàn luận về tác phẩm. Không thấy được cái hay của những tác phẩm.

- 20% học sinh thích nghe nhạc.
- 30% học sinh thích tìm hiểu về nhạc sĩ .
- 50% học sinh không chú ý trong bài dạy.

2. Sự cần thiết của ứng dụng CNTT trong dạy học, thực hiện đổi mới phương pháp giáo dục:

- HS không bị thụ động khi các hoạt động của GV đã chuẩn bị ở bài giảng
- HS hứng thú với bài học thuộc bài ngay trên lớp
- HS có cảm giác cân bằng về tâm lí giữa học tập và thư giãn cảm nhận được hết cái hay cái đẹp trong cuộc sống, giúp các em hứng thú hơn khi học các môn khó đòi hỏi sự tư duy như văn, toán, ngoại ngữ, lý, hóa...

V. NHỮNG THUẬN LỢI VÀ KHÓ KHĂN

1. Thuận lợi

Được sự quan tâm của phòng giáo dục và đào tạo Quận Long Biên, Ban Giám Hiệu và các đồng chí giáo viên của trường luôn tạo điều kiện về cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ cho công tác giảng dạy:

Đàn oocgan

Băng, đĩa mẫu

Tranh ảnh minh họa cho bài giảng

Biểu bảng

Thanh phách, bộ gõ...

Máy tính, máy projector

Phòng giáo dục và ban giám hiệu nhà trường tạo điều kiện cử đi tập huấn dự giờ các tiết âm nhạc, chuyên đề của các trường bạn.

Học sinh có nhiều em thích học nhạc và múa hát.

2. Khó khăn

Thực tế ở trường tôi, các em đều không có điều kiện tham ra các môn học năng khiếu: múa, hát, đàn...

Trình độ dân trí ở địa phương còn hạn chế .

Cơ sở vật chất của trường : chưa có phòng học chuyên môn.

VI. THỰC NGHIỆM:

Tiết 15:

- ÔN TẬP BÀI HÁT: ĐI CÂY
- ÔN TẬP ĐỌC NHẠC: TĐN SỐ 5
- ÂM NHẠC THƯỜNG THỨC: SƠ LƯỢC VỀ MỘT SỐ NHẠC CỤ DÂN TỘC PHỔ BIẾN.

I. Mục tiêu:

1. Kiến thức:

- HS hát đúng giai điệu và lời ca bài Đi cây.
- HS đọc đúng nhạc và hát đúng lời bài tập đọc nhạc.
- HS biết được một số nhạc cụ dân tộc phổ biến.

2. Kỹ năng:

- HS biết thể hiện một vài động tác khi hát.
- HS đặt lời ca mới cho bài dân ca.
- Thể hiện được tính chất của bài TĐN.

3. Thái độ:

- Nghiêm túc, nhiệt tình trong giờ học
- Biết gìn giữ, phát triển văn hóa dân tộc.

4. Định hướng phát triển năng lực:

- Hoạt động tập thể, hiểu biết, cảm thụ và sáng tạo, ứng dụng âm nhạc, năng lực tư duy, thuyết trình, năng lực giải quyết vấn đề, tự đánh giá, năng lực hợp tác, ứng dụng CNTT.

II. Chuẩn bị:

1. Chuẩn bị của GV:

- Đàn Organ, thanh phách.
- Băng nhạc, máy nghe.
- Đàn và hát thuần thục bài Đi cây, TĐN số 5.
- Quà tặng cho HS

2. Chuẩn bị của HS:

- Học thuộc bài cũ, xem trước bài mới.
- Thanh phách, SGK Âm nhạc lớp 6.
- Thực hiện theo hướng dẫn của gv.

III. Tiến trình bài dạy :

1. Ổn định tổ chức:

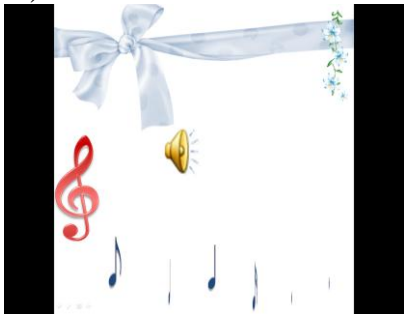

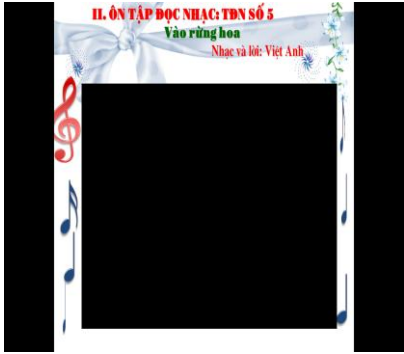
2. Kiểm tra bài cũ: GV kiểm tra đàn xen trong tiết dạy

Ứng dụng CNTT trong giảng dạy phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6 ở trường THCS

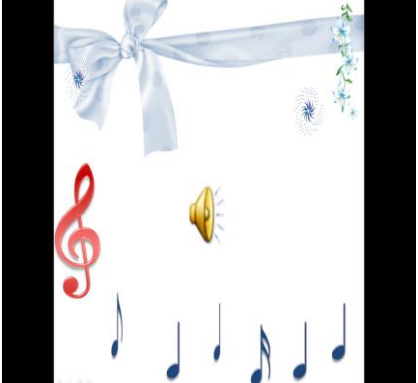
3. Bài mới:

Hoạt động của GV	Hoạt động của HS	Nội dung ghi bảng	PT năng lực
A/ HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG.			
<p>- GV phát nhạc bài hát.</p> <p>- GV nhận xét và chuyển ý vào bài.</p> 	<p>- HS hát một bài</p> <p>- HS lắng nghe và ghi bài.</p>	<p>Tiết 15: - Ôn tập bài hát Đi cấy - Ôn tập TĐN: TĐN số 5 - Âm nhạc thường thức: Sơ lược về một số nhạc cụ dân tộc phổ biến</p>	<p>- Hoạt động tập thể.</p> <p>- Cảm thụ</p>
B/ HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP			
 <p>- GV cho nhóm 1 và nhóm 2 lên báo cáo nội dung đã chuẩn bị ở nhà.</p>	<p>- Hai nhóm lên báo cáo phần đã chuẩn bị ở nhà (slide HS chuẩn bị).</p>	<p><u>I. Ôn tập bài hát: Đi cấy</u></p>	<p>- Năng lực tự học và trình bày, CNTT, tự đánh giá.</p>

Ứng dụng CNTT trong giảng dạy phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6 ở trường THCS

<p>- Yêu cầu HS nhận xét bài của các nhóm vừa trình bày.</p> <p>- GV nhận xét, đánh giá (sửa sai nếu có)</p> <p>- GV phát một đoạn nhạc, yêu cầu HS nhận biết tên bài hát. (chuyển ý vào phần II)</p> <p>- GV chiếu nội dung và ghi bảng.</p> <p>- GV cho HS nghe mẫu bài TĐN số 5</p> <p>- GV hỏi HS nhịp của bài TĐN số 5.</p>	<p>- HS nhận xét bài của các nhóm.</p> <p>- Hs chú ý.</p> <p>- HS chú ý nghe và trả lời.</p> <p>- HS ghi bài.</p> <p>- HS nghe bài hát.</p> <p>- HS nhận xét</p> <p>- HS lắng nghe</p> <p>- Hai nhóm lên báo cáo phần đã chuẩn bị ở nhà (slide HS chuẩn bị).</p> <p>- HS nhận xét bài của các nhóm.</p> <p>- Hs chú ý.</p> <p>- 1 HS thực hiện</p> <p>- HS chú ý.</p> <p>- Cả lớp thực hiện.</p>	<p style="text-align: center;"><u>II. Ôn tập TĐN số:</u> Vào rừng hoa</p>	<p>- Năng lực hiểu biết.</p> <p>- Năng lực cảm thụ âm nhạc</p> <p>- Năng lực tự học và trình bày, CNTT, tự đánh giá.</p> <p>- Năng lực hoạt động</p> <p>- Năng lực hoạt động</p>
---	--	---	--

Ứng dụng CNTT trong giảng dạy phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6 ở trường THCS

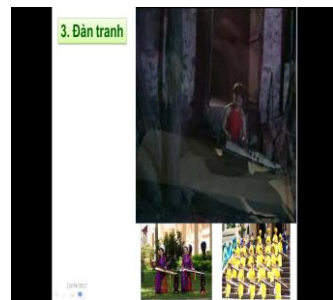
 <p>Bài TĐN số 5 viết ở nhịp gì?</p>	<p>- HS chú ý.</p> <p>- HS nghe và cảm thụ, trả lời.</p>		<p>tập thể.</p> <p>- Năng lực hiểu biết</p>
<p>- GV chốt (nhắc nhở tính chất của bài TĐN, lấy hơi cuối câu, tư thế ngồi...)</p>			
 <p>Bài TĐN số 5 viết ở nhịp 3/4</p>			
 <p>II. ÔN TẬP ĐỌC NHẠC: TĐN SỐ 5 Vào rừng hoa</p>			
			
<p>- GV mời 2 nhóm lên trình bày nội dung đã chuẩn bị ở nhà.</p>			

Ứng dụng CNTT trong giảng dạy phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6 ở trường THCS

<ul style="list-style-type: none"> - GV yêu cầu HS nhận xét - GV nhận xét, đánh giá (sửa sai nếu có) - GV mời 1 bạn đứng tại chỗ đọc kết hợp gõ đệm nhịp - GV nhận xét, đánh giá (sửa sai nếu có) - Cho cả lớp đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo nhịp. - GV nhận xét (sửa sai nếu có) - Gv giới thiệu đoạn nhạc về nhạc cụ: đàn bầu. - GV chốt, dẫn vào phần III 			
C/ HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC			
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>III. ÂM NHẠC THÔNG THỨC: <i>Sơ lược về một số nhạc cụ dân tộc phổ biến.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> 1.Sáo 2.Đàn bầu 3.Đàn tranh 4.Đàn nhị 5.Đàn nguyệt 6.Trống </div> <p>- GV mời nhóm 1 trình bày về sáo, đàn bầu, đàn tranh.</p>	<p>- Hai nhóm lên trình bày nội dung đã tìm hiểu ở nhà.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 10px;"> </div>	<p>III. Âm nhạc thường thức: Sơ lược về một số nhạc cụ dân tộc phổ biến.</p>	<p>- Năng lực tự học và trình bày, CNTT,</p>

Ứng dụng CNTT trong giảng dạy phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6 ở trường THCS

Nhóm 2 về đàn nhị, đàn nguyệt, trống.

tự đánh giá, cảm thụ.

Ứng dụng CNTT trong giảng dạy phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6 ở trường THCS

			- Năng lực thuyết trình
E/ HOẠT ĐỘNG TÌM TÒI, SÁNG TẠO			
			
- GV yêu cầu HS về nhà tìm hiểu thêm về các nhạc cụ dân tộc khác qua các kênh thông tin hiện đại	- HS lắng nghe		- Năng lực tự học, CNTT

4. Hướng dẫn bài về nhà:

- Ôn tập bài hát: Hành khúc tới trường, Đi cấy
- Ôn tập TĐN số 4, số 5

KẾT QUẢ

1. Về phía học sinh

Qua quá trình nghiên cứu và thực hiện đề tài này, tôi đã thu được những kết quả sau:

- Học sinh có kiến thức cơ bản về âm nhạc thường thức lớp 6, về nghệ thuật âm nhạc của Việt Nam.
- Các em đã có kỹ năng thực hành âm nhạc, có sự hứng thú hơn với môn Âm nhạc, có trình độ thường thức âm nhạc phổ thông, nhu cầu à khả năng hoạt động âm nhạc một cách chủ động.

Ứng dụng CNTT trong giảng dạy phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6 ở trường THCS

- Hình thành trong các em tâm hồn trong sáng, thị hiếu âm nhạc lành mạnh, cách tư duy sắc sảo, lòng khao khát sáng tạo, giàu tình cảm, nhanh nhẹn, hoạt bát, yêu quê hương đất nước, yêu ca hát.
- Các em đã có kỹ năng thực hành công nghệ thông tin và ứng dụng công nghệ thông tin trong học tập môn Âm nhạc.

Kết quả đạt được cuối học kì I năm học 2016 -2017 mà tôi đã thu được như sau:

Lớp	Sĩ số	Đạt (%)	Không đạt (%)
6A	31	100	0
6B	32	100	0
6C	32	100	0

2. Về phía giáo viên

Tôi nhận thấy rằng việc áp dụng CNTT trong giảng dạy phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6 ở trường THCS là rất phù hợp và hiệu quả. Sau những tiết dạy tôi thấy bản thân mình đã tích lũy thêm được nhiều kinh nghiệm trong việc đổi mới phương pháp dạy học.

Qua tiết dạy, nhờ có sử dụng công nghệ thông tin, bài giảng đã sinh động hơn nhiều, hiệu quả hơn, các con yêu thích môn học hơn và vui tươi hơn nhiều.

VII. KẾT LUẬN VÀ NHỮNG Ý KIẾN ĐỀ XUẤT

Âm nhạc là một môn học mang tính nghệ thuật, việc giảng dạy cho HS đòi hỏi phải có những phương pháp đặc thù riêng. Hơn nữa người giáo viên còn phải biết lựa chọn và áp dụng các phương pháp sao cho phù hợp với từng đối tượng học sinh. Về phía bản thân, với một số phương pháp áp dụng CNTT vào thực tế giảng dạy tôi thấy hiệu quả của phương pháp này là khá cao, thông qua các giờ học học sinh nắm bắt bài nhanh, lớp học sôi nổi học sinh hứng thú học thuộc bài ngay trên lớp.

Để nâng cao chất lượng học tập bộ môn Âm nhạc cho học sinh trung học tôi xin có một số ý kiến đề xuất như sau:

- Tiếp tục bổ sung đồ dùng học tập, đồ dùng giảng dạy của bộ môn đáp ứng nhu cầu học tập và phát triển của xã hội.
- Tăng cường chỉ đạo công tác phong trào văn hoá văn nghệ hơn nữa, tạo cơ hội để các em có thêm điều kiện giao lưu, học hỏi thể hiện mình trong lĩnh vực nghệ thuật.
- Thường xuyên động viên, khích lệ các em trong học tập, trong công tác văn hoá văn nghệ, đặc biệt là các em có năng khiếu nổi trội.

Ứng dụng CNTT trong giảng dạy phân môn Âm nhạc thường thức lớp 6 ở trường THCS

Vì thời gian có hạn nên trong quá trình xây dựng sáng kiến, tôi đã không tránh khỏi những sai sót. Tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp từ các cấp lãnh đạo và các đồng nghiệp để sáng kiến của tôi có tính ứng dụng cao hơn nữa. Xin chân thành cảm ơn!